

ПАЗДЕРНИК Л. М.

старший викладач
ПВНЗ «Хмельницький економічний університет»

ЛИСИК Р. І.

магістрант
ПВНЗ «Хмельницький економічний університет»

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРИБУТКУ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА

В статті розглянуто та проаналізовано основні шляхи оптимізації прибутку підприємства, уміле використання яких забезпечить достатні темпи його зростання та мінімізацію витрат. Забезпечення стабільної величини прибутку є найпріоритетнішим із завдань підприємства.

Ключові слова: прибуток, витрати, виручка від реалізації продукції.

ПАЗДЕРНИК Л. М.

старший преподаватель
ЧВУЗ «Хмельницкий экономический университет»

ЛЫСЫК Р. И.

магистрант
ЧВУЗ «Хмельницкий экономический университет»

ПУТИ ОПТИМИЗАЦИИ ПРИБЫЛИ ПРОИЗВОДСТВЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

В статье рассмотрены и проанализированы основные пути оптимизации прибыли предприятия, умелое использование которых обеспечит значительные темпы ее увеличения и минимизацию затрат. Обеспечение стабильной величины прибыли является одним из приоритетных заданий предприятия.

Ключевые слова: прибыль, затраты, выручка от реализации продукции.

PAZDERNYK L. M.

senior lecturer
Private Institution of Higher Education "Khmelnitsky Economical University"

LYSYK R. I.

master`s degree student
Private Institution of Higher Education "Khmelnitsky Economical University"

OPTIMIZATION WAYS OF PROFIT OF MANUFACTURING ENTERPRISE

The article discusses and analyzes the main ways to optimize the profits of the enterprise, skilful use of which will provide sufficient growth rate and minimizing costs. The stable value of profits is a high priority of the objectives of the company. The maximum profit is possible in case of a certain combination of production, product prices and the cost of its production and sale.

Key words: the profit, expenses, revenues from sales of enterprise.

---

lili2007_p@mail.ru

Постановка проблеми. В умовах ринкової економіки найважливішим показником діяльності підприємства є прибуток. Прибуток – це мета фінансово-господарської діяльності підприємства. Він характеризує ефективність функціонування суб'єктів господарської діяльності і є кінцевим результатом грошово-кредитної, маркетингової, інвестиційної та промислово-виробничої політики підприємства. Прибуток – не тільки джерело забезпечення внутрішньогосподарських потреб підприємства, але й рушійна сила функціонування і розвитку економіки, формування бюджетних ресурсів. Він є важливим джерелом розширення суспільного виробництва і накопичення національного багатства для задоволення потреб суспільства, що постійно зростають. Саме тому проблема обґрунтування

шляхів його підвищення належить до найважливіших сторін діяльності суб'єктів господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та методологічні засади дослідження даної теми розглядали такі українські та зарубіжні вчені: Шваб Л.І., Грицюк Е.О. [1], Покропивний С.Ф., Масленко Ю.В. [2], Рязанцева В.В. [3], Зінченко Е.А. [4], Круш П.В., Манів З.О., Бланк І.А. [5], Савчук В.П. [6], Кодацький В.П. [7], Кидуэлл Д.С. [8] та інші.

Формулювання цілей статті. Мета статті полягає у дослідженні найефективніших методів та шляхів оптимізації прибутку підприємства.

Виклад основного матеріалу. Домінуючою проблемою для підприємства є оптимізація прибутку, що передбачає розробку стратегії та систематичне збільшення прибутку і мінімізацію витрат. В умовах жорсткої конкуренції на ринку виробник змушений постійно вдосконалювати свою діяльність, щоб не стати банкрутом та постійно визначати шляхи найбільш ефективного формування та оптимального розподілу прибутку.

Під прибутком розуміється виражений в грошовій формі чистий дохід підприємця на вкладений капітал, який характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності, та є різницею між сукупним доходом та витратами у процесі здійснення цієї діяльності.

Основними джерелами збільшення суми прибутку розглядають збільшення обсягу реалізації продукції, підвищення конкурентоздатності продукції, зниження її собівартості, підвищення якості товарної продукції, реалізацію її на вигідніших ринках збуту і т.д.

Наука на сучасному етапі пропонує різні методи оптимізації прибутку. Головними внутрішніми і зовнішніми чинниками підвищення ефективності діяльності підприємства є:

1. Технологія. Технологічні нововведення, особливо сучасні форми автоматизації та інформаційних технологій, впливають на рівень і динаміку ефективності діяльності підприємства.

2. Устаткування. Продуктивність діючого устаткування залежить не тільки від його технологічного рівня, але і від належної організації ремонтно-технічного обслуговування, оптимальних термінів експлуатації тощо.

3. Товари, їх якість і зовнішній вигляд. Рівень дизайну повинен корелювати з корисною вартістю, тобто ціною, яку покупець готовий заплатити за товари відповідної якості.

4. Працівники (керівники, менеджери, фахівці, робочі) – основне джерело і визначальний чинник зростання ефективності діяльності підприємства. Ділові якості працівників, підвищення продуктивності їх праці багато в чому зумовлюються діловим мотиваційним механізмом на підприємстві, підтримкою сприятливого соціального мікроклімату в трудовому колективі.

5. Організація і системи. Єдність трудового колективу, раціональне делегування відповідальності, належні норми управління характеризують високу організацію діяльності підприємства, що забезпечує необхідну специфікацію і координацію управлінських процесів, а отже, вищий рівень ефективності складної торговельно-господарської системи.

6. Стиль управління, що сполучає професійну компетентність, діловитість і високу етику взаєностосунків між людьми, практично впливає на всі напрями діяльності підприємства.

7. Державна економічна і соціальна політика. Основними її елементами є: практична діяльність владних структур; різноманітні види законодавства; фінансові інструменти (заходи, стимули); економічні правила і нормативи (регуляція доходів і оплати праці, контроль за рівнем цін, ліцензування окремих видів діяльності); ринкова, виробнича і соціальна інфраструктура.

8. Інфраструктура. Достатній рівень розвитку мережі різноманітних інституцій ринкової інфраструктури здійснює безпосередній вплив на результативність діяльності торговельного підприємства.

9. Структурні зміни в суспільстві також впливають на показники ефективності на

різних рівнях господарювання. Найважливішими є структурні зміни економічного і соціального характеру.

Таким чином, лише уміле використання всієї системи перерахованих чинників забезпечить достатні темпи зростання прибутку підприємства та мінімізацію його витрат.

Для того, щоб постійно забезпечувати зростання прибутку, необхідно шукати невикористані можливості його збільшення. На основі робіт Бланка І. були виокремлені наступні шляхи оптимізації прибутку підприємства [5, с.35]:

- Скорочення витрат: виробництво або закупка деталей на стороні; покупці не цінують окремі складові товару; у конкурентів більш високі показники рентабельності продажів; витрати на одиницю продукції стрімко зростають.

- Підвищення ціни: прибутковість сегменту низька; покупці високо оцінюють продукцію; більш низькі ціни, ніж у конкурента; якість та властивості продукції набагато вищі, ніж у конкурентів.

- Зниження ціни: нижчі ціни конкурентів; втрата частки ринку через ціни; мала ймовірність зниження цін конкурентами; ціна – найбільш важливий показник для покупців.

У роботах Савчука В.П. та Кодацького В.П. пропонуються наступні шляхи оптимізації прибутку на підприємстві:

- Розширення діяльності у існуючих сегментах: ріст діяльності підприємства з більшими темпами, ріст ринку; поглинання конкурентів; досягнення більш високих цін (низьких витрат), ніж у будь-якого конкурента.

- Проникнення у нові сегменти: наявність потужностей та резервів; слабке конкурентне середовище; нове бачення сегментів.

- Зміни в основній діяльності: інтеграція з постачальниками або посередниками; концентрація на тому виді діяльності, який має переваги перед головним конкурентом.

- Підвищення рівня якості та обслуговування: низька якість продукції конкурентів; незадоволення покупців продукцією на ринку; низький рівень іміджу.

- Інновації: успішність діяльності; можливість використання закордонного досвіду; копіювання новітніх тенденцій та інші [6, с.15; 7, с.118].

На думку інших вчених-економістів, керівництво підприємства має постійно шукати резерви підвищення прибутку не тільки за допомогою математичних методів, але і комплексно використовувати свої переваги, зокрема, виділяють наступні резерви максимізації прибутку:

- суворе дотримання укладених договорів на виконання робіт;
- проведення масштабної та ефективної політики у галузі підготування персоналу, що є особливою формою вкладення капіталу;
- підвищення ефективності діяльності підприємства зі збуту продукції (необхідно більше уваги приділяти підвищенню швидкості руху обігових коштів, скороченню усіх видів запасів, досягати максимально швидкого просування готових виробів від виробника до споживачів);
- покращення якості виконуваних робіт, що призведе до конкурентоспроможності та зацікавленості вибору підприємства замовниками робіт;
- збільшення обсягів виробництва виконуваних робіт шляхом більш повного використання виробничих потужностей підприємства;
- скорочення витрат на виробництво шляхом збільшення рівня продуктивності праці, економічного використання сировини, матеріалів, палива, електроенергії, обладнання;
- скорочення невикористаних витрат та виробничого браку;
- застосування сучасних механізованих та автоматизованих засобів для виконання робіт;
- удосконалення рекламної діяльності, збільшення ефективності окремих рекламних заходів;
- здійснення ефективної цінової політики, диференційної по відношенню до окремих категорій покупців;

- здійснення заходів, спрямованих на покращення «клімату» в колективі, що в майбутньому відобразиться на збільшенні продуктивності праці;

- здійснення постійного контролю за умовами зберігання та транспортування сировини і готової продукції [8].

Висновки. У мінливому ринковому середовищі прибуток є основним джерелом фінансування розвитку підприємства, вдосконалення його матеріально-технічної бази та продукції, забезпечення всіх форм інвестування; об'єктом оподаткування та джерелом сплати податків. Оскільки прибуток – найважливіший оцінний показник діяльності підприємства, джерело матеріального добробуту працівників та держави в цілому, тому потрібно в сучасних умовах функціонування підприємства використовувати усі можливі шляхи його оптимізації. Одержання максимального прибутку можливе в разі певного поєднання обсягу виробництва, ціни продукту і витрат на його виробництво та реалізацію.

Список використаних джерел

1. Грицюк Е.О. Економіка підприємства : навч. посіб / Е.О. Грицюк. – К. : Дакор, 2014. – 304 с.
  2. Масленко Ю.В. Прибуток як джерело стійкого розвитку підприємства / Ю.В. Масленко. – К. : Знання, 2009. – 284 с.
  3. Рязанцева В.В. Аналіз формування та використання прибутку підприємства / В.В. Рязанцева // Статистика України. – 2013. – № 1. – 164 с.
  4. Зінченко Т.В. Управління прибутком і рентабельністю підприємства в умовах ринкової економіки / Т.В. Зінченко. – М. : Фінанси і статистика, 2010. – 265 с.
  5. Бланк І.А. Управління прибутком / І.А. Бланк. – К. : Ніка-Центр, 2011. – 544 с.
  6. Кодацкий В.П. Отдельные аспекты улучшения деятельности предприятия / В.П. Кодацкий // Экономика. Финансы. Право. – 2012. – № 11. – С. 14–17.
  7. Савчук В.П. Управление прибылью и бюджетирование / В.П. Савчук. – 2-е изд. – М. : БИНОМ, Лаборатория знаний, 2012. – 432 с.
  8. Кидуэлл Д. С. Финансовые институты, рынки и деньги / Д. С. Кидуэлл, Р. Л. Петерсон, Д. У. Блэкуэлл. – СПб : Изд-во Питер, 2010. – 752 с.
-